

Elokuvien kuvailu ja RDA

RDA-verkkokoulutus 8.12.2016

Eeva-Riitta Peltonen

Tavoite

- Elokuvien DVD- ja Blu-ray-tallenteiden kuvailu RDA-kuvailusäännöillä MARC 21 –formaattissa
- Kiinteämittaiset kentät, ydinelementit, huomautuksia, teosten välisiä suhteita
- Perustuu: [Best practices cataloging DVD-video and Blu-ray discs](#) / [OLAC](#)
- Tarkemmat ohjeet kommentoitavana KUMEAn sivulla [Elokuvat_RDA_ohje](#)
- Säännöt elävät yhä, toivottavasti tämä tilaisuus herättää keskustelua suomalaisista käytännöistä

Teos vai ekspressio? [RDA 6.27.1.3.](#)

Elokuva on yleensä usean henkilön yhteistyönä syntynyt teos. Elokuva pidetään teoksena - vaikka se perustuisi johonkin muuhun teokseen, sillä elokuva yleensä sisältää huomattavia muutoksia alkuperäiseen teokseen, esimerkiksi Dracula-romaanin filmatisointi, vrt. mukaelmat.

International Federation of Film Archives on julkaissut elokuvien RDA-kuvailun oppaan ja sen mukaan elokuvat ovat teoksen ja ekspressioiden yhdistelmiä: "a moving image work as a concept is closer to a combining of FRBR and RDA's work and expression entities" (ks. [Fiaf](#), s. 185)

Joskus elokuvaa voidaan pitää myös ekspressiona: esimerkiksi Shakespearen Romeo ja Julia -näytelmän teatteriesityksen filmatisointi olisi ekspressio? (vrt. [OLAC](#), s. 20)

Teos - ekspressio? [RDA 6.27.1.3.](#)

Ovatko erikieliset tekstitykset / ääniraidat ekspressioita?

Elokuvien teos / ekspressio ominaisuudet vielä vahvistamatta, niitä pohtii [RDA Steering Committee](#) (RSC) aggregaattityöryhmä RSC Aggregates Working Group.

Aggregaatti = kooste, kokoelma

Elokuvatalenne on kooste, jossa useita ekspressioita?

OLACin ohjeessa tekstityksiä ja dubbauksia pidetään ekspressioina.

Toistaiseksi kuvailussa toimitaan vanhojen käytäntöjen mukaan.

Kiinteämittaiset kentät. Nimiö, 007.

- 000[06] – aineistotyyppi g = heijastettava kuva,
 - [07] – bibliografinen taso = m (monografia) (RDA [2.13.1.3](#), Teos)
 - [18] – kuvailusäännöt = i (ISBD välimerkitys, RDA [D.1.1](#))
- 007[00] v = videotallenne aineistoluokkana
 - [01] d = videolevy erityismääränä
 - [03] c = värillinen, b = mv, m = mv. ja monivärisen yhdistelmä
 - [04] v = videojärjestelmänä DVD / s = Blu-ray
 - [05] a = ääni mukana samalla viestimellä
 - [06] i = äänilähde videolevy
 - [06] z = muu koko mittana
 - [07] q = neli-, monikanavainen, surround / m = mono / s =stereo

Julkaisuajan tyyppi MARC-tietueella, kenttä 008 [06] ja vuodet

Elokuvatalenteet eivät yleensä ole alkuperäisen elokuvan näköispainoksia, koodi 008[06] = r ei yleensä elokuvissa sopiva

Eri vaihtoehdot 008-kenttään merkkipaikalle 06 julkaisuajan tyyppi:

- s = Yksi julkaisu- / jakeluvuosi. (s2016####)
 - Jos tallenne poikkeaa jotenkin sisällöltään tai formaatiltaan alkuperäisestä ja aineistoon on merkitty jakeluaika, niin silloin koodi s
 - Tallenteissa lähes aina lisämateriaalia tai tekstityksiä lisätty
- t = Julkaisu- /jakeluvuosi ja tekijänoikeusvuosi (t20162015)
 - On jouduttu arvioimaan jakeluvuosi , tekijänoikeusvuosi on aineistossa
- p = Julkaisu/jakeluvuosi poikkeaa elokuvan julkaisuajasta (p20162010)
 - Sisältö täsmälleen sama kuin alkuperäisjulkaisussa, vain media/väline poikkeaa alkuperäisestä. Elokuvatalenteissa lähes aina muutoksia.
- m = *Julkaisu*aika jakautuu usealle vuodelle (m20122014)
 - DVD-paketti, osat on julkaistu vv. 2012-2014
 - Moniosaiset, usean elokuvan paketit

Kiinteämittaiset kentät. 008

008[15-17] maakoodi, vastaavuus 264 | a-kenttän jakelutietoihin

008[18-20] - kesto, esim. 098 / 000 / ---

008[22] – kohdeyleisö j = lapset / g = yleinen / e = K18

008[33] – visuaalisen aineiston tyyppi = v = videotallenne

008[34] – menetelmä a = animaatio / l = elävät näyttelijät

008[35-37] – kielikoodi, sama kuin 041-kentän ensimmäinen kieli

Manifestaation tunniste. RDA [2.15](#). Ydinelementti.

[Manifestaation tunniste](#) ▼ on merkkijono, joka liittyy manifestaatioon ja joka erottaa manifestaation toisesta manifestaatiosta.

Tiedonlähde: Manifestaation tunniste otetaan mistä tahansa lähteestä.

EAN-koodi: yleensä irtopäällyksen takakannessa

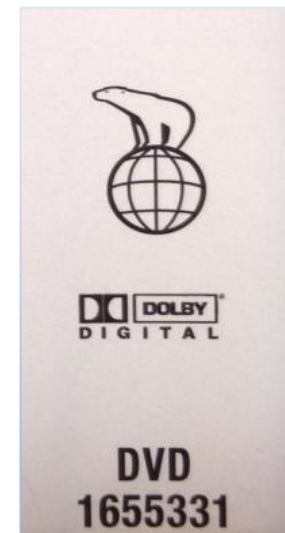
Julkaisijan / jakajan tunnus: usein irtopäällyksen selässä

Huomaa kentässä 028:

- elementtien järjestys: ensin julkaisijan nimi | b, sitten julkaisijan tunnus | a
- kirjainten ja välimerkkien merkintä, ks. [Sovellusohje](#)

024 3 _ |a 5050582917338
(1. ind. 3 = EAN-koodi)

028 1 4 |b Nordisk Film |a DVD1655331
(1. ind. 1 = näytetään, 2. ind. 4 = videotallenteen nro)

Luetteloiva organisaatio.

Koodi tai nimi organisaatio(i)lle, joka loi alkuperäisen MARC-muotoisen bibliografisen tietueen tai muokkasi olemassa olevaa MARC-tietuetta.

| a Alkuperäisen luetteloivan organisaation [ISIL-tunnus](#)

| b Kuvailun kieli, kolmikirjaiminen kielikoodi – fin

| e Kuvailukäytäntö – rda

| d Tietuetta muokkaava organisaatio – ISIL-tunnus

040 __ | a FI-Piki | b fin | e rda | d FI-Tamk | d FI-Tm

Kielet. RDA [6.11](#), Ekspressio. Ydinelementti.
Myös [7.12](#), [7.14](#).

[Ekspression kieli ▼](#) on kieli, jolla teos on ilmaistu.

Tiedot ekspression kielestä otetaan mistä tahansa lähteestä.

Ovatko ääniraidat / tekstitykset ekspressioita?

RSC Aggregates Working Group pohtii asiaa.

Irtopäällyksessä ei yleensä mainita kuin muutama julkaisu- / jakelumaan kannalta tärkeä kieli, siksi

kielet kannattaa tarkastaa aina levyltä!

MediaGlyphs.org: Languages: original language names in their own scripts

Kielet. MARC 041 : koodit.

Kielet merkitään koodattuna kenttään 041, mikä mahdollistaa tarkan haun tekstityksen / puhutusta / alkukielestä

|a = puhuttu kieli, ääniraidan kieli

|j = tekstityksen kieli

|h = alkuperäinen kieli

041-kentässä ensimmäisenä mainitun kielen po. sama kuin kentän 008[35-37] kolmikirjaimisen kielikoodin.

Suomeksi dubatuissa elokuvissa laitetaan suomen kieli ensimmäiseksi kenttään 041 (ja 008-kenttään), vaikka tallenteella olisi muitakin kieliä.

Kielet. MARC 041 : koodit. Esimerkki.

Kentässä 041 luetellaan kielet siinä järjestyksessä kuin ne on lueteltu audio- / subtitle –asetuksissa, koska se helpottaa saman elokuvataallenteen eri versioiden vertailua.

Jakaja saattaa tarjota samaa elokuvaa laina- ja myyntiversiona ja niissä voi olla erilaiset kielivaihtoehdot > pitäisi tehdä omat tietueensa, koska sisällöt ovat erilaiset.

Kerro , onko kielet otettu levyltä vai irtopäällyksestä, sillä se auttaa kielitietojen tarkastamisessa ja mahdollisessa täydentämisessä.

008[35-37] eng

041 1 _ |a eng |a ita |a fre |j eng |j swe |j fin |h eng

546 __ |a Vaihtoehtoiset ääniraidat: **englanti**, italia, ranska sekä **kuvailu englanniksi** näkövammaisille ; tekstitys: suomi, ruotsi sekä **englanti kuulovammaisille**. – Kielet levyltä / Kielet irtopäällyksestä.

Kielet. MARC 546 : fraasit.

Kielet luetellaan myös kentässä 546.

Käytä vakiofraaseja, sillä se parantaa korjattavuutta / haettavuutta.

Kielten nimet ks. [MARC 21](#) / [Kotoistus-hanke](#).

Kielen nimi perusmuodossa > korjattavuus / haettavuus helpompaa.

Käytettäviä fraaseja:

- Ääniraita: englanti ; tekstitys: suomi, ruotsi ...
- Vaihtoehtoiset ääniraidat: englanti, ranska, ...
- ... sekä kuvailu xxxksi näkövammaisille. (RDA [7.14](#), Esteettömyys).
- Elokvassa puhutut kielet: saksa, ranska
- ... sekä tekstitys xxxksi kuulovammaisille. (RDA [7.14](#)).

Teokseen liittyvä ajankohta. RDA [6.4](#). Teos. Ydinelementti tietyin ehdoin

[Teokseen liittyvä ajankohta ▼](#) on varhaisin teokseen liittyvä ajankohta tai ajanjakso. Yleensä elokuvan ensimmäisen julkisen esittämisen vuosiluku.

Tiedonlähde: mistä tahansa lähde.

Ydinelementti, jos tarvitaan erottamaan samannimiset teokset toisistaan (osana auktorisoitua hakutietoa, dia 21).

Suosittelaa merkittäväksi aina tietueelle kenttään 046 |k

046 __ |k 1950

500 __ |a Julkaistu alun perin 1950.

046 __ |k 1932

046 __ |k 1940

500 __ |a Julkaistu alun perin 1932-1940. (*useiden DVD-elokuvien paketti*)

Auktorisoidun hakutiedon muodostaminen.

RDA 6.2.2. Ydinelementti.

Jos tekijä vastaa itse elokuvan valmistamisesta ja tuottamisesta, voidaan auktorisoitu hakutieto muodostaa henkilön nimestä .

```
100 1 _ |a Naukkarinen, Lasse, |e elokuvantekijä.  
245 1 0 |a Rakkauden nimeen / |c käsikirjoitus, ohjaus ja kuvaus  
Lasse Naukkarinen ; tuotanto Ilokuva, Naukkarinen & Co.
```

Elokuva on hyvin harvoin yhden tekijän tekemä, yleensä se on eri toimijoiden yhteistyössä tekemä teos.

Ensisijainen nimeke. RDA 6.27.1.3, [6.2.2](#), 6.2.2.4. Teos. Ydinelementti.

Liikkuva kuva: elokuvien, videoiden, videopelien tms. auktorisoitu hakutieto muodostetaan teoksen ensisijaisesta nimekkeestä.

[Teoksen ensisijainen nimeke ▼](#) viittaa nimekkeeseen tai nimekkeen muotoon, joka on valittu teoksen tunnistamiseksi.

Yleensä teoksen alkukielinen nimeke.

Tiedonlähde: Teoksen ensisijainen nimeke valitaan teoksen sisältävistä aineistoista *tai muista tietolähteistä*.

- Ensisijaisesti elokuvien hakuteokset, Internet: [Elonet](#), [Svensk Filmdatabas](#), [AFI](#), [IMDb](#).

Ensisijainen nimeke

130 3 _ |a **La isla mínima.**

245 1 0 |a Suosurmat / |c ...

(espanjankielinen elokuva, jolla myös suomalainen nimi)

130 0 _ |a **Hobbit, an unexpected journey.**

245 1 0 |a Hobitti : |b odottamaton matka / |c ...

(muista samannimisistä elokuvista erottava alanimeke erotetaan pilkulla 130-kentässä)

245 0 0 |a Miekkailija / |c ...

(elokuva alun perin suomenkielinen, ei 130-kenttää)

Ensisijainen nimeke. Teoksen muoto. RDA [6.3.0.6.4](#), [0.6.6](#). Ydinelementti tietyin ehdoin.

[Teoksen muoto](#) ▼ on kategoria, ryhmä tai genre, johon teos kuuluu .

Ydinelementti, jos tarvitaan erottamaan muista samannimistä teoksista.

Teoksen muoto merkitään itsenäisenä elementtinä, osana hakutietoa tai molempina.

Muodon merkitsemisestä osana auktorisoitua hakutietoa, katso [6.27.1.9](#).

130 0 _ |a Hiroshima mon amour (elokuva)

380 _ _ |a [elokuva](#)

130 0 _ |a [Wolf Hall \(televisio-ohjelma\)](#)

Ensisijainen nimeke. Ajankohta. RDA [6.4](#), [0.6.4](#), [0.6.6](#) . Ydinelementti tietyin ehdoin.

Kuvailuun tulisi sisällyttää tarvittaessa myös muita elementtejä erottamaan toisistaan teoksia, joilla on sama nimi tai nimeke.

Teoksen muodon lisäksi ajankohta on ydinelementti. Lisäksi voidaan mainita tuotantoyhtiön nimi, ohjaaja.

130 0 _ |a Tuntematon sotilas (elokuva : 1955 : Laine) tai

130 0 _ |a Tuntematon sotilas (elokuva : 1985 : Mollberg)

245 1 0 |a Tuntematon sotilas / |c ...

(Olisiko hyvä laittaa aina myös suomalaisiin elokuvaan ensisijainen nimeke?)

Ensisijainen nimeke. Dubatut elokuvat.

Jos alkuperäinen versio ei ole mukana filmillä, niin alkuperäisen teoksen ensisijainen nimeke tulee kenttään 130 ja ekspression kieli laitetaan osakenttään ||

130 4 _ | a Der 7bte Zwerg, | | suomi.

245 1 0 | a Sei7semäs kääpiö / | c ...

246 3 _ | a Seitsemäs kääpiö

730 4 2 | i Sisältää (ekspressio): | a Der 7bte Zwerg, | | ruotsi

730 4 2 | i Sisältää (ekspressio): | a Der 7bte Zwerg, | | norja

730 4 2 | i Sisältää (ekspressio): | a Der 7bte Zwerg, | | tanska

(Saksankielinen elokuva, dubattu suomeksi, ruotsiksi, norjaksi ja tanskaksi. Tallenteella ei ole alkuperäistä saksankielistä versiota)

RDA 17.3 Erilaisten suhteiden merkitsemisen yleiset suositukset, ydinelementit: *Jos manifestaatioon sisältyy useita ekspressioita, vain manifestaation pääosan muodostava ekspressio tai ensimmäisenä mainittu ekspressio edellytetään.*

Ensisijainen nimeke. Dubatut elokuvat.

Jos sekä alkuperäinen että dubattu versio ovat mukana filmillä, niin ensisijainen nimeke kirjataan kenttään 730 (toisin sanoen kenttää 130 ei käytetä).

Huomaa, että kieli (osakenttä I) lisätään vain dubatun version auktorisoituun hakutietoon eikä alkuperäisen teoksen auktorisoituun hakutietoon.

245 0 0 | a Timon ja Pumba maailman ympäri / | c...

730 0 2 | i **Sisältää (teos)** : | a **Around the World with Timon & Pumbaa.**

730 0 2 | i **Sisältää (ekspressio)** : | a Around the World with Timon & Pumbaa (elokuva), | I **suomi**

(Sekä alkuperäinen englanninkielinen että suomeksi dubattu versio ovat tallenteella; alkuperäisen version kieltä ei ole lisätty teoksen auktorisoituun hakutietoon)

Dubbaukset : ongelmia.

Jos otamme käyttöön OLACin suositteleman käytännön, niin se merkitsee isoa muutosta kuvailuun.

DVD ja etenkin Blu-ray-levyissä ääniraitoja / tekstityksiä saattaa olla kymmeniä. Kaikista ekspressioista 730-kenttä? Vai vain suomi, ruotsi?

Merkitäänkö myös se, onko kyseessä puhutun vai tekstitetyn ekspression kieli? Osakenttä |s?

Ehdotus: ei oteta vielä käyttöön "kieliekspressiokenttiä"; vain 130|l –kenttä ja 730-kenttä, jossa ensisijainen nimeke käyttöön?

The Inspector Lynley Mysteries

From Wikipedia, the free encyclopedia

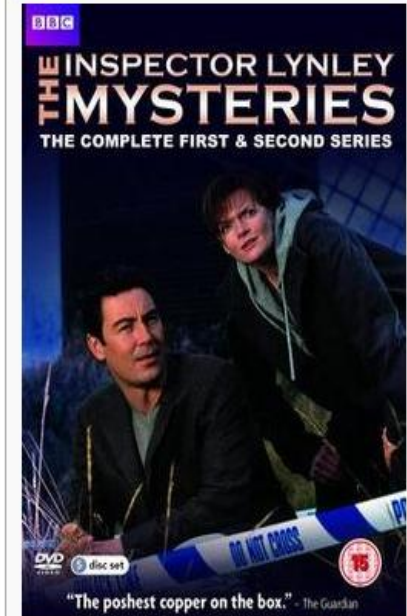
The Inspector Lynley Mysteries is a British crime drama, broadcast on BBC One from March 12, 2001, to June 1, 2008, encompassing six series and a total of twenty-three episodes. The protagonist, Detective Inspector Thomas "Tommy" Lynley, 8th Earl of Asherton (Nathaniel Parker), who is assigned to Scotland Yard, finds himself paired with Detective Sergeant Barbara Havers (Sharon Small). In addition to the tensions involved in solving murder cases, the series thrives on the characters' clashes regarding personality, gender, and class, as Lynley is dapper, male and a peer of the realm, while Havers is untidy, female and comes from a working-class background.

In August 2007, the BBC announced its intention to stop production of *The Inspector Lynley Mysteries*. Fans of the series mounted a campaign to save the series with a petition and contacts to the BBC, but to no avail. All six series have since been released on DVD, distributed by Acorn Media UK.^[1]

Contents [hide]

- 1 Production
- 2 Filming
- 3 Cast
- 4 Episode list
 - 4.1 Pilot (2001)
 - 4.2 Series 1 (2002)
 - 4.3 Series 2 (2003)
 - 4.4 Series 3 (2004)
 - 4.5 Series 4 (2005)
 - 4.6 Series 5 (2006)
 - 4.7 Series 6 (2008)
- 5 International broadcasts
- 6 References
- 7 External links

The Inspector Lynley Mysteries

DVD cover of Series One and Two

Genre	Crime drama
Created by	Elizabeth George
Starring	Nathaniel Parker Sharon Small Lesley Vickerage Catherine Russell

Lähde: Wikipedia

Ensisijainen nimeke. TV-sarjat

Auktorisoitu hakutieto (ensisijainen nimeke) muodostetaan TV-sarjan alkukielisestä nimestä. IMDb, Wikipedia hyviä lähteitä sarjan nimen selvittämisessä, jos se puuttuu aineistosta

Lisäksi voidaan lisätä muototermi ja julkaisuvuodet (televisio-ohjelma : 2014-2015)

Tuotantokausi merkitään, jos se tiedetään.
. | n Season 2.

Jos kyseessä on valikoima tuotantokaudelta / eri kausilta, myös se merkitään.
. | k Valikoima.

Ensisijainen nimeke. TV-sarjat

130 4 _ |a **The inspector Lynley mysteries (televisio-ohjelma : 2006-2008)**. |k Valikoima.

245 1 0 |a Komisario Lynley. |n Box 7.

[505 0 _ |a Sisältää viidennen ja kuudennen tuotantokauden jaksot: In the blink of an eye – Limbo -- Know thine enemy. (*kenttä ei välttämätön*)]

730 4 2 |a Sisältää (teos) : |a The inspector Lynley mysteries. |p In the blink of an eye.

730 4 2 |a Sisältää (teos) : |a The inspector Lynley mysteries. |p Limbo. (*Sisältää jaksoja usealta eri tuotantokaudelta*)

130 0 _ |a **Fröken Frimans krig (televisio-ohjelma : 2015)**. |n Säsong 2.

245 1 0 |a Neiti Frimanin taistelu 2 / |c ...

(*Sisältää tv-sarjan koko 2. tuotantokauden*)

Päänimeke. RDA [2.3.2](#). Manifestaatio. Ydinelementti.

[Päänimeke](#) ▼ on aineiston pääasiallinen nimi (nimeke jota yleensä käytetään viitattaessa aineistoon).

Tiedonlähde. RDA [2.2.2.3](#)

Jos aineisto koostuu liikkuvasta kuvasta (esim. filmikela, videolevy, videopeli, MPEG-videotiedosto), käytetään **alku- ja/tai lopputekstejä** tai nimiönäyttöä tai -näyttöjä ensisijaisena tiedonlähteenä.

Vaihtoehto, **SKL**

Ensisijaisena tiedonlähteenä käytetään nimekkeen sisältävää, *aineistoon painettua tai pysyvästi kiinnitettyä* (paljain silmin luettavaa) *etikettiä* (aineistoon ei lueta tekstiliitteitä tai koteloa) mieluummin kuin aineiston alku- ja/tai lopputekstejä tai nimiönäyttöä. – **levyn pinta**

SKL : Sovelletaan vaihtoehtoa, *paitsi jos* aineistoon painetussa tai *pysyvästi kiinnitettyssä etiketissä ei ole tarvittavaa* tietoa.

Päänimeke. Tiedonlähde.

Jos yllä mainituissa lähteissä ei esiinny nimekettä, käytetään ensisijaisena tiedonlähteenä jotain *muuta aineistoon sisältyvää lähdettä, jossa nimeke esiintyy*. Etusijalla ovat lähteet, joissa tieto on muodollisesti esitettyä. – > Kotelon irtopäällyys.

Jos nimeke otetaan muualta kuin ensisijaisesta tiedonlähteestä, tehdään huomautus 588-kenttään. Käytettävät fraasit, ks. [Metatietosanasto](#).

588 __ |a Nimeke irtopäällyksestä.

Nimeke irtopäällyksessä / alkutesteissä

Jos tyyty irtopäällyksen tietoihin, teoksen ensisijainen ja päänimeke saatetaan kirjata tietueelle väärin.

Hevisaurus elokuva vs. Hevisaurus [Elonet](#) myös: Hevisaurus

Päänimeke

Päänimeke jäljennetään aineistosta sellaisenaan, myös virheet jäljennetään ja virheettömästä muodosta tehdään varianttinameke.

Ulkomaiset elokuvat: jos suomenkielinen nimeke löytyy aineistosta, se valitaan päänimekkeeksi kenttään 245 | a.

Jos suomenkielinen nimeke on jostain muualta kuin ensisijaisesta tiedonlähteestä (filmiltä), niin tehdään huomautus 588-kenttään.

130 0 _ | a Atrapa la bandera (elokuva : 2015)

245 1 0 | a Kilpaa kuuhun / | c ...

246 1 _ | i Nimeke alkuteksteissä: | a Capture the flag

588 _ _ | a Nimeke irtopäällyksestä.

Rinnakkainen päänimeke. RDA [2.3.3](#). Ydinelementti.

[Rinnakkainen päänimeke](#) ▼ on päänimeke toisella kielellä ja/tai kirjoitusjärjestelmällä.

Alkuperäinen nimeke, jonka kieli poikkeaa päänimekkeen kielestä, merkitään rinnakkaisena päänimekkeenä, mikäli alkuperäinen nimeke esitetään samanarvoisena päänimekkeen kanssa.

Tiedonlähde: mikä tahansa aineistoon sisältyvä lähde.

Rinnakkainen päänimeke. RDA [2.3.3](#). Ydinelementti.

245 0 0 |a Erehtyneet sydämet = |b Inspiration / |c ...

246 3 1 |a Inspiration

(elokuvan ruotsinkielinen rinnakkaisnimeke esiintyy filmillä)

Varianttinamekkeet. RDA [2.3.6.](#)

[Varianttinameke](#) ▼ on aineistoon liittyvä nimeke, joka eroaa kuvailuun merkitystä päänimekkeestä, rinnakkaisesta päänimekkeestä, muusta nimeketiedosta, rinnakkaisesta muusta nimeketiedosta, aiemmasta päänimekkeestä, myöhemmästä päänimekkeestä, avainimekkeestä ja lyhennetystä nimekkeestä.

Tiedonlähde: Varianttinameke otetaan mistä tahansa lähteestä.

Osakentässä |i käytettävät fraasit, ks. [Metatietosanasto](#)

```
130 0 _ | a Twelve monkeys (elokuva : 1995)
245 1 0 | a Twelve monkeys / | c ...
246 1 _ | i Nimeke irtopäällyksessä: | a 12 monkeys
```

```
130 4 _ | a Microcosmos (elokuva : 1996)
245 1 0 | a Ruohikon kansa / | c ...
246 1 _ | i Julkaistu aiemmin suomeksi nimellä: | a Mikrokosmos : | b
Ruohikon kansa
```

Päänimekkeeseen liittyvät vastuullisuustiedot.
RDA [2.4.](#), [1.2](#), [19.2.1.1.](#), [1.2.1](#) Ydinelementti.

Päänimekkeeseen liittyvä vastuullisuustieto ▼ on aineiston päänimekkeeseen yhdistettävä henkilö, suku tai yhteisö, joka on vastuussa aineiston tiedollisen tai taiteellisen sisällön luomisesta tai on osallistunut sen toteutukseen.

Tiedonlähde: sama lähde kuin päänimekkeellä eli filmi.

Jäljennetään tiedonlähteessä esiintyvässä muodossa. Vain tuotantoyhtiö, tuottaja, ohjaaja ja käsikirjoittaja mainitaan päänimekkeen yhteydessä (Teos-tason toimijat).

Päänimekkeeseen liittyvät vastuullisuustiedot.

RDA [2.4.](#), [1.2](#), [19.2.1.1.](#), 1.2. Ydinelementti.

Tuotantoyhtiöitä voi olla kymmeniä, mainitaan vain ensimmäinen?

RDA 0.6.1: jos vastuullisuustietoja on enemmän kuin yksi, vain ensimmäisen merkitsemistä edellytetään, mutta suomalainen linjaus vaatii kaikki merkittäväksi kaikki (RDA [2.4.1.5](#))

Käsikirjoittaja on "creator" suhteessa vain käsikirjoitukseen, mutta hänet mainitaan silti päänimekkeen vastuullisuustiedoissa.

Säveltäjä on periaatteessa Teos-tason toimija, mutta elokuvissa säveltäjän tiedot merkitään huomautuskenttään. Näin myös kuvaajat.

Päänimekkeeseen liittyvät vastuullisuustiedot. Esimerkki.

245 1 0 |a Suosurmat /
|c una *producción* de Atípica Films [**ja 10 muuta**] ;
guión Rafael Cobos, Alberto Rodríguez ;
productores José Antonio Féles, José Sánchez Montes,
Mercedes Cantero, Mikel Lejarza, Mercedes Gamero ;
dirección Alberto Rodríguez.

Muut vastuullisuustiedot.

RDA [2.17.3](#), [20.2.1.1.](#) , [1.3.](#)

Huomautus, joka sisältää tietoa henkilöstä, suvusta tai yhteisöstä, jota ei ole vastuullisuustiedossa nimetty vastuulliseksi aineiston tiedollisen tai taiteellisen sisällön luomisesta tai toteutuksesta.

Tekniseen / taiteelliseen tuotantoon osallistuneet.

Tiedot voidaan ottaa mistä tahansa lähteestä.

Ekspressio: ääni-, näyttelijät, leikkaaja, mutta myös teos-tason toimijat kuten kuvaaja, säveltäjä.

508 __ |a Musiikki: Julio de la Rosa ; kuvaus: Alex Catalán ; leikkaus: José M. G. Moyano.

511 0 _ |a Pääosissa: Raúl Arévalo, Javier Gutiérrez, Nerea Barros, Antonio de la Torre.

Esimerkki vastuullisuustiedoista MARC 21 -tietueella

245 1 0 |a Suosurmat / |c una producción de Atípica Films [ja 10 muuta] ; guión Rafael Cobos, Alberto Rodríguez ; productores José Antonio Féles, José Sánchez Montes, Mercedes Cantero, Mikel Lejarza, Mercedes Gamero ; dirección Alberto Rodríguez.

508 __ |a Musiikki: Julio de la Rosa ; kuvaus: Alex Catalán ; leikkaus: José M. G. Moyano.

511 0 _ |a Pääosissa: Raúl Arévalo, Javier Gutiérrez, Nerea Barros ...

700 1 _ |a Rodríguez, Alberto, |e ohjaaja, |e käsikirjoittaja.

700 1 _ |a Cobos, Rafael, |e käsikirjoittaja.

700 1 _ |a Féles, José Antonio, |e tuottaja. ...

700 1 _ |a Arévalo, Raúl, |e näyttelijä. ...

710 2 _ |a Atípica Films, |e tuotantoyhtiö.

Henkilöiden auktorisoidut nimimuodot tarkastettava: [Viaf](#), [LC Authorities](#), [Regina](#), Asteri, eri maiden kansalliskirjastojen tietokannat, hakuteokset ...

Vastuullisuustiedot

Teos	Ekspressio	Manifestaatio
<ul style="list-style-type: none">• Elokuvantekijä (100, 245 c)• Käsikirjoittaja (245 c)• Kirjoittaja (245 c?, 500)• Ohjaaja (245 c)• Tuotantoyhtiö (245 c)• Tuottaja (245 c)• Kuvaaja (508)• Säveltäjä (508)	<ul style="list-style-type: none">• Näyttelijä / ääninäyttelijä (511)• Animaattori (508)• Lavastaja (508)• Nukettaja (508)• Leikkaaja (508)• Puvustaja (508)• Äänisuunnittelija (508)• Valosuunnittelija (508)... ja muita	<ul style="list-style-type: none">• Julkaisija (264)• Jakaja (264)

Painostiedot. RDA [2.5](#). Manifestaatio. Ydinelementti.

[Painostieto](#) ▼ identifioi aineiston painoksen.

Tiedonlähde: päänimekkeen lähde / muu aineistoon sisältyvä lähde / jokin muu lähde.

Painostiedot jäljennetään tiedonlähteessä esiintyvässä muodossa.

Elokuvien painosmerkinnät liittyvät erilaisiin tallenne-versioihin: Director's cut, 10th anniversary edition jne.

250 __ _ | a Newly restored ed.

250 __ _ | a Limited edition.

250 __ _ | a Director's cut.

Julkaisutiedot. RDA [2.8](#). Manifestaatio. Ydinelementti

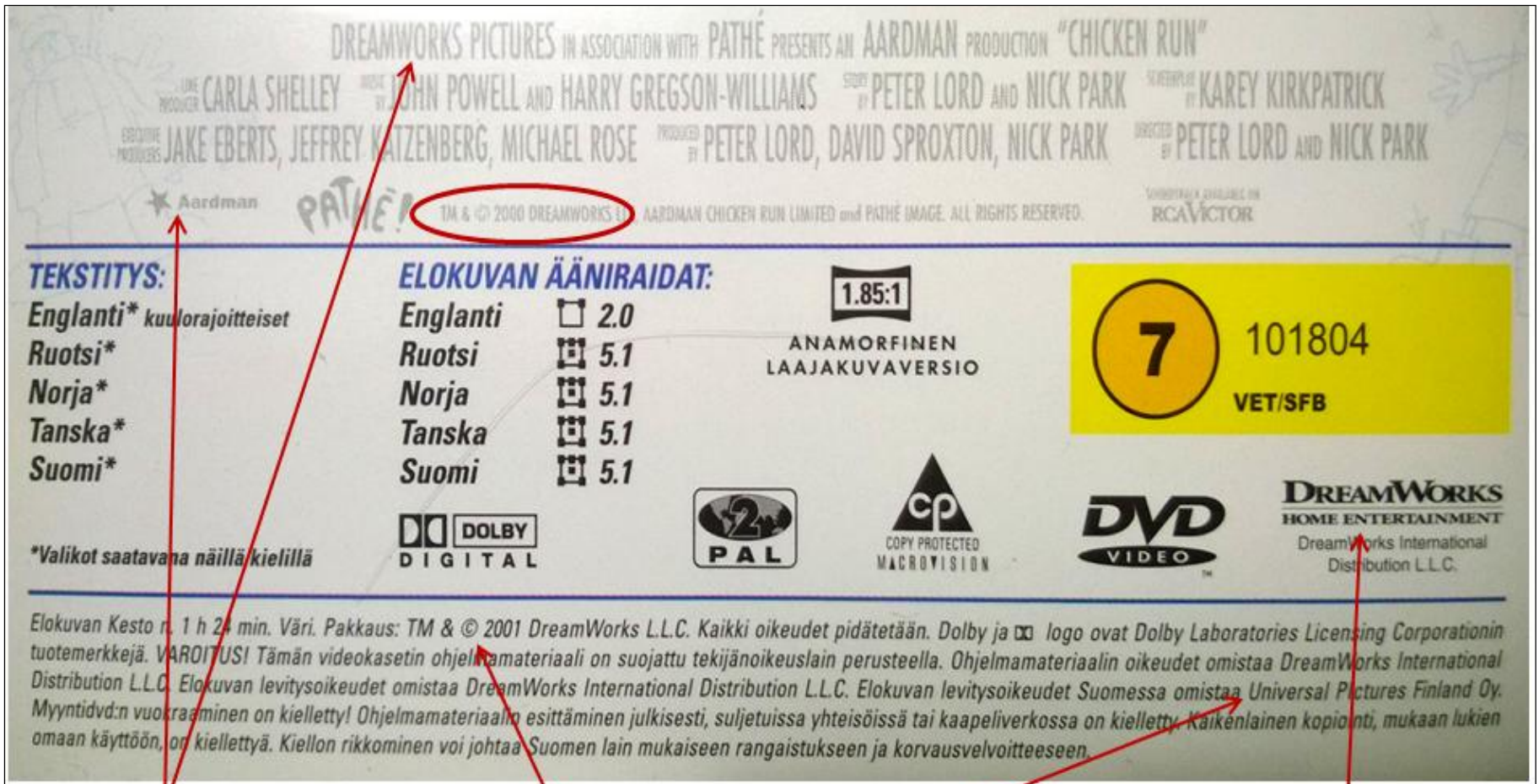
[Julkaisutieto](#) ▼ tarkoittaa tietoa, joka identifioi aineiston kustannuspaikan tai -paikat, kustantajan tai kustantajat sekä julkaisuajan tai -ajat.

Tiedonlähde: aineisto itse.

Elokuvatallenteista on usein vaikea löytää tietoa siitä, kuka on tallenteen julkaisija: tieto voi olla filmillä alku- tai lopputeksteissä, levyllä tai irtopäällyksessä.

Suomessa on lupa laittaa elokuvatallenteen kuvailuun vain jakajan tiedot.

264 _ 1 |a Burbank : |b Warner Bros. Entertainment Inc., |c 2014.
(2. indikaattorin arvo = 1)

- Tuotantoyhtiöt
- Pakkauksen ©-vuosi
- Jakaja Suomessa
- DVD:n julkaisija?

Kananlento = Chicken run / Dreamworks, Aardman studios, Pathé, ensi-ilta 2000.

Jakelutiedot. RDA [2.9](#). Manifestaatio.

Ydinelementti, jos julkaisutiedot puuttuvat

[Jakelutieto](#) ▼ tarkoittaa tietoa, joka identifioi julkaistun aineiston jakelupaikan tai -paikat, jakajan tai jakajat sekä jakeluajan tai -ajat.

Tiedonlähde: aineisto itse (järjestys: päänimekkeen tiedonlähde, muu aineistoon sisältyvä tiedonlähde, muu aineistoon liittyvä tiedonlähde).

Yleensä irtopäällisessä takakannessa.

Elokuvien tietueelle voi laittaa vain jakelutiedon, sillä se on tallenteen "jäljittämisen" kannalta tärkeämpi tieto kuin julkaisutieto.

Jakelutiedot MARC-tietueella

Jakajan kotipaikka, nimi ja vuosi.

Jakajan kotimaa kirjataan myös kenttään 008.

Jakelupaikan ja jakajan nimet jäljennetään siinä muodossa, jossa ne esiintyvät tiedonlähteessä.

Aineiston ulkopuolelta haetut tiedot hakasulkaisiin.

008[15-17] **sw**_

264 _ **2** |a [**Solna**] :|b Universal Pictures Nordic AB, |c [2015]

264 _ **4** |c ©2013

(008 maakoodi, kytkös 264/a –kenttään)

Huomaa: tuotantoyhtiön kotipaikka voidaan laittaa 257-kenttään

257 ___ |a Ranska ; Yhdysvallat.

(myös 044-kenttä, jos halutaan merkitä maakoodeilla)

Elokuvataallenteen jakeluaika. RDA [2.9.6.](#) Manifestaatio.

Jakeluaika on ydinelementti, jos julkaisuaikaa ei ole mainittu.

Jakeluaikaa ei yleensä ilmaista kuvailtavassa aineistossa vaan se pitää arvioida / etsiä aineiston ulkopuolelta.

Joillain jakelijoilla on verkkosivuillaan tiedot elokuvataallenteen jakeluaikajankohdasta, ks. esimerkiksi [Nordisk Film](#), myös [Elonet](#)issa joskus:

▼ ESITYSTIEDOT			
Levittäjä:	Oy Nordisk Film Ab	teatterilevitys	2015
	Oy Nordisk Film Ab	DVD-levitys, Blu-ray-levitys	2015

Jos jakeluaika on haettu aineiston ulkopuolelta, se laitetaan hakasulkeisiin.

264 _ 2 |a Helsinki :|b Nordisk Film, |c 2016.

264 _ 2 |a [Helsinki] :|b Cinema Mondo, |c [2016]

264 _ 4 |c ©2014

(2. indikaattorit: 2 = jakaja, 4 = copyright-vuosi)

Copyright-vuosi. RDA [2.11](#). Manifestaatio.

[Copyright-vuosi](#) ▼ on aika, joka liittyy copyright-säädösten tai vastaavien säädösten alaiseen copyright-suojaukseen.

Tiedonlähde: mistä tahansa, löytyy yleensä elokuvan lopputeksteistä, levyltä tai irtopäällyksestä.

Jos tallenteen julkaisu- tai jakeluaika on jouduttu arvioimaan, merkitään ©-vuosi.

Elokuvan tai muun sisällön © -vuosi, ei pakkauksen!

© 2014 ATÍPICA FILMS, S.L., SACROMONTE FILMS, S.L. Y ANTENA 3 FILMS, S.L.U.

Esimerkkejä aikamerkinnoistä.

008 [6-14] t 2016 2014

046 _ _ |k 2014

264 _ 2 |a [Helsinki] : |b Cinema Mondo, |c [2016]

264 _ 4 |c ©2014

500 _ _ |a Alun perin julkaistu 2014.

008 [6-14] s 2016####

046 _ _ |k 1999

264 _ 2 |a [Vihti] : |b VLMedia, |c 2016.

500 _ _ |a Alun perin julkaistu 1999.

Tallennusajankohta. RDA [7.11.3](#). Teos

Tallennusajankohta ▼ tarkoittaa aineiston sisällön tallentamiseen kuten äänitykseen, filmaukseen tms. liittyvää ajankohtaa.

Tiedonlähde: Tieto tallennusajankohdasta otetaan mistä tahansa lähteestä.

518 __ |a Kuvattu Roomassa ja Venetsiassa tammi-kesäkuussa 1976.
(vapaamuotoinen)

518 __ |o Kuvattu |p Rooma, Venetsia |d 1976
tammikuu-kesäkuu.
(rakenteistettu)

Laajuus. RDA [3.4](#). Manifestaatio. Ydinelementti.

Tiedonlähde: aineisto itse / mikä tahansa lähde (kesto)

Kuvataan tallenteen:

- Yksiköiden määrä (kpl) ja tyyppi (DVD/Blu-ray-videolevy).
Laajuuden yksiköt [Metatietosanastosta](#).
- Kesto, elokuvan (RDA [7.22](#)), (RDA [B.7](#), Suomalainen linjaus)
Lyhenteet: tunti = h ja minuutti = min
- Värillisyyys (RDA [7.17](#)), ääni (RDA [7.18](#))
- Koko (RDA [3.5](#))

300 __ |a 1 DVD-videolevy (73 min) : |b mustavalkoinen, ääni ; |c 12 cm

300 __ |a 2 Blu-ray-videolevyä (2D, 3D) (1 h 34 min) : |b värillinen, ääni ;
|c 12 cm

Sisältötyyppi. RDA [6.9](#). Ekspressio. Ydinelementti.

[Sisältötyyppi](#) ▼ ilmaisee sisällön esitysmuodon ja sen, *minkä aistin välityksellä* sisältö on tarkoitus vastaanottaa.

Sisältötyyppi kertoo myös kuvan tai kuvien *kaksi- tai kolmiulotteisuudesta* ja sen, onko kyseessä *liikkuva kuva* vai *stillkuva*.

[Metatietosanastossa](#) eri vaihtoehdot.

336 __ |a kaksiulotteinen liikkuva kuva |b tdi |2 rdacontent

336 __ |a kolmiulotteinen liikkuva kuva |b tdm |2 rdacontent

(Kenttä |a = sisältötyyppi, |b = sisältötyypin koodi, |2 = koodin lähde, ks. [Term and Code List for RDA Content Types](#))

Mediatyyppi. RDA [3.2](#). Manifestaatio. SKL: Lisäydinelementti.

[Mediatyyppi ▼](#) on jaottelu, joka ilmaisee aineiston sisällön *katsomiseen*, toistamiseen, suorittamiseen ym. *tarvittavan laitteen tyyppiä*

[Metatietosanastossa](#) eri vaihtoehdot.

337__ |a video |b v |2 rdamedia

(Kenttä |a = mediatyyppi, |b = mediatyyppin koodi, |2 = koodin lähde, ks. [Term and Code List for RDA Media Types](#)).

Tallennetyyppi. RDA [3.3](#). Manifestaatio. Ydinelementti.

[Tallennetyyppi ▼](#) on jaottelu, joka ilmaisee *tallennusvälineen muotoa* yhdessä aineiston sisällön katsomiseen, toistamiseen, suorittamiseen ym. tarvittavan laitetypin kanssa.

[Metatietosanastossa](#) eri vaihtoehdot.

338 __ |a videolevy |b vd |2 rdacarrier

(Kenttä |a = tallennetyyppi, |b = tallennetyypin koodi, |2 = koodin lähde, ks. [Term and Code List for RDA Carrier Types](#)).

Äänen, videotallenteen ja digitaalisen tiedoston ominaisuudet. RDA [3.16](#), [3.18](#), [3.19](#) Manifestaatio.

Pitäisikö tulevaisuutta varten alkaa jo kuvailla tarkemmin äänen, videon ja digitaalisen tiedoston ominaisuudet 34X-kenttiin?

Raskauttaako liikaa kuvailua?

Toistaiseksi tallenteen fyysisistä ominaisuuksista on tallennettu tietoa MARC 21 -kenttiin 007/300/336/337/338/500/538.

RDA-kuvailussa ei ole enää kiinteämittäisiä kenttiä.

007 vd|cvaizq
300 __ |a 1 **DVD-videolevy** (1 h 33 min) : |b värillinen, ääni ; |c 12 cm
336 __ |a kaksiulotteinen liikkuva kuva |b tdi |2rdacontent
337 __ |a video |b v |2 rdamedia
338 __ |a videolevy |b vd |2 rdacarrier

Vai

007 vd|cvaizq
300 __ |a 1 **videolevy** (1 h 33 min) : |b värillinen, ääni ; |c 12 cm
336 __ |a kaksiulotteinen liikkuva kuva |b tdi |2rdacontent
337 __ |a video |b v |2 rdamedia
338 __ |a videolevy |b vd |2 rdacarrier
344 __ |a digitaalinen |b optinen |g surround |h Dolby |2 rda
346 __ |b NTSC |2 rda
347 __ |a videotiedosto |b **DVD video** |e alue 2 |2 rda
380 __ |a Elokuva

Kotelon irtopäälyksen takakannessa on teknistä tietoa

Kesto
300 | a 1 videolevy (2 h 6 min)

Äänen ominaisuudet
344 | h Dolby digital 5.1

EAN-koodi
024 3_ | a

Ikäraja
049 | c K18

BONE TOMAHAWK

2 t 06 min Valmistusvuosi 2015 Laji Jännitys Kieli Englanti Tekstit Suomi, Svenska, Dansk

Kuvaformaatti 16:9 Anamorphic Widescreen Kuvasuhde 2.35:1 Ääni Dolby Digital 5.1

Content © 2015 Twilight Riders, LLC. All Rights Reserved. License © 2016 Oy Future Film Ab. All rights reserved. Varoitus: Tämä DVD-levy on suojattu Suomen tekijänoikeuslain nojalla. Ohjelman sisällön kopiointi ja elokuvan kaikenlainen julkinen esittäminen on ehdottomasti kielletty. Kiellon rikkominen johtaa Suomen lainsäädännön mukaiseen rangaistukseen ja korvausvelvoitteeseen. DVD:n vuokraaminen edellyttää erillisen sopimuksen solmimista oikeudenhaltijan, Oy Future Film Ab:n, kanssa. Tällöin vuokra-DVD:n saa vuokrata ainoastaan yksityiseen kotikäyttöön.

6 416548 595214

18

DVD VIDEO PAL DVD 9: DUAL LAYER SINGLE SIDED DISCS Layer transition may trigger a slight pause 16:9 ANAMORPHIC WIDESCREEN 2.35:1 DOLBY DIGITAL IKARAJAT.FI

DVD
347 | b DVD video

Videotallenteen ominaisuudet
346 | b PAL | e alue 2

Kuvasuhde
500 | a Anamorphic wide screen.

Kuvasuhde. RDA [7.19](#). Ekspressio.

Liikkuvan kuvan leveyden suhde korkeuteen.

Kuvasuhde ei ole ydinelementti. Jos sen haluaa merkitä, niin se laitetaan kenttään 500.

Käytettävät termit:

- full screen
- wide screen
- yhdistelmä (jos tallenteessa on useita kuvasuhteita)

Lisäksi merkitään numeerinen suhde standardimuodossa, mikäli se tiedetään.

500 __ _ |a Wide screen (1.78:1)

Laitteistovaatimukset. RDA [3.20](#). Manifestaatio.

Laitteisto- tai järjestelmävaatimukset ▼ tarkoittaa laitteita tai järjestelmiä, joita tarvitaan analogisen, digitaalisen tms. aineiston käyttämiseen, toistamiseen jne.

Tiedonlähde: aineisto itse (tai liitteenä oleva materiaali tai kotelo). Mikä tahansa muu lähde voidaan ottaa lisäperustaksi.

538 __ |a Blu-ray 3D -katselua varten tarvitaan 3D-TV tai 3D Blu-ray -soitin, 3D-lasit ja HDMI 1.4-kaapeli.

Sarjatiedot. RDA [2.12.2](#). Manifestaatio. Ydinelementti

[Sarjan päänimeke](#) ▼ on sarjan pääasiallinen nimi.
Nimeke jota yleensä käytetään viitattaessa aineistoon.

Tiedonlähde: aineisto itse, myös mikä tahansa käytettävissä oleva lähde ([2.2.4](#)).

Nimi jäljennetään siinä muodossa kuin se on aineistossa, myös artikkelit merkitään.

490 0 _ |a Rakkautta & anarkiaa ; |v DVD289

Saatavuuden rajoitukset. RDA 4.4

Saatavuuden rajoitukset ▼ ovat aineiston käyttöön saamiselle asetettuja rajoituksia.

Tiedonlähde: tiedot saatavuuden rajoituksista voidaan ottaa mistä tahansa lähteestä.

Lainausjärjestelmiä varten kenttään 049 |c ja sen lisäksi huomautus ikärajaista kenttään 506.

Elokuvien ikäraajat voi tarkastaa MEKUn Internet-sivuilta ikarajat.fi.

Kotelossa voi olla vanhentunut ikärajamerkintä.

049 _ _ |c K16

506 1 _ |a Kielletty alle 16-vuotiailta.

(1. ind. 1 = on rajoituksia ; 1. ind. 0 = ei rajoituksia)

Käyttöehdot. RDA [4.5](#)

[Käyttöehdot ▼](#) ovat rajoituksia, jotka koskevat aineiston käyttöä kuten kopiointia, julkaisua tai esille asettamista.

Tiedonlähde: Tiedot saatavuuden rajoituksista voidaan ottaa mistä tahansa lähteestä.

Tärkeää etsittäessä aineistoa yleisötilaisuuksiin.

540 _ _ |a Esitys- ja lainausoikeus.

Teosten väliset suhteet. RDA [Liite J](#).

Elokuvaversion perustana (teos)

Viittauksen kohde on teos, josta kuvailun kohteena oleva elokuvaversio on tehty. Vastavuoroinen suhde: elokuvaversio (teos)

Elokvakäsikirjoituksen perustana (teos)

Televisiosovituksen perustana (teos)

Viittauksen kohde on teos, josta kuvailun kohteena oleva televisiosovitus on tehty.

130 0 _ |a Suspicion (elokuva : 1941)

245 1 _ |a Vaarallisia valheita / |c screen play by Samson Raphaelson...

500 __ _ |a Perustuu Francis Ilesin romaaniin **Before the fact** (suom. Rakkaani, paholainen)

700 1 _ |i Elokuvaversion perustana (teos) : |a Iles, Francis ,
|e kirjoittaja. |t **Before the fact**.

740 0 _ |a Rakkaani, paholainen.

(kyseessä teoksen tiedot > ensisijainen nimeke, *alkukielellä*)

Teosten väliset suhteet. Uusintatuotannot.

Uusintaproduktio (teos)

Viittauksen kohde on kuvailun kohteena olevan teoksen uusi filmatisointi, tai televisio- tai radio-ohjelman tai videon uusi versio.

Uusintaproduktion perustana (teos)

Viittauksen kohde on teos, josta kuvailun kohteena oleva uusi filmatisointi, televisio- tai radio-ohjelma tai video on tehty.

130 4 _ |a The magnificent seven (elokuva : 1960 : Sturges)

245 1 0 |a 7 rohkeata miestä / |c screenplay by William Roberts ; ...

246 1 _ |i Avattu nimeke: |a Seitsemän rohkeata miestä

500 __ _ |a Perustuu elokuvaan Seitsemän samuraita / ohjaus: Akira Kurosawa.) *Ei välttämätön, jos on rakenteistettu 730-kenttä*

730 0 _ |i Uusintaproduktion perustana (teos) : |a **Shichinin no samurai.**
(*Kyseessä viittaus teokseen > ensisijainen nimeke, alkukielellä*)

740 0 _ |a Seitsemän samuraita.

Teosten väliset suhteet. Jatko-osat

Jatko-osa teokselle

Viittauksen kohde on teos, jonka sisältöä kuvailtavana oleva teos juonellisesti jatkaa

Jatko-osa

Viittauksen kohde on teos, joka juonellisesti jatkaa kuvailtavana olevaa teosta

130 0 _ |a Hobbit, the desolation of Smaug.

245 1 0 |a Hobbitti : |b Smaugin autioittama maa / |c ...

500 _ _ |a Jatkoa elokuvalle Hobitti : odottamaton matka.

730 0 _ |i Jatko-osa teokselle : |a **Hobbit, an unexpected journey.**

730 0 _ |i Jatko-osa: |a **Hobbit, the battle of the five armies.**

(*Kyseessä viittaus teokseen > ensisijainen nimeke , alkukielellä*)

RDA-tietueet

Aineistoentiteetit: teos, ekspressio, manifestaatio, (kappale)

Teos

- Ensisijainen nimeke
- Muoto
- Aika
- Toimijat:
 - ohjaaja
 - tuotantoyhtiö
 - tuottaja
 - kuvaaja, 508
- Kohdeyleisö
- Varianttinamekkeet

Ekspressio

- Auktorisoitu hakutieto
- Kieli
- Sisältötyyppi
- Kuvausaika, -paikka
- Värillisuus, ääni
- Kuvasuhde
- Kesto
- Palkinnot
- Toimijat:
 - näyttelijä
 - ääninäyttelijä
 - kertoja
 - leikkaaja
 - animaattori ...

Manifestaatio

- Päänimeke / vastuullisuustiedot
- Painos
- Toimijat:
 - julkaisija
 - jakaja
- Laajuus, koko
- Media- ja tallennetyyppi
- Äänen ja digitaalisen tiedoston ominaisuudet
- Sarjatiedot
- Standarditunnukset

Toimija-entiteetit / tietueet kaikista

- Tuotantoyhtiöt
- Ohjaajat
- Tuottajat
- Käsikirjoittajat
- Kirjoittajat
- Säveltäjät
- Kuvaajat
- Leikkaajat
- Näyttelijät
- Julkaisijat
- Jakajat
- ym.

Aihe-entiteetit: käsite, (paikka, objekti, tapahtuma)

Linkkejä

[Best Practices for. Cataloging DVD-Video and Blu-ray Discs. Using RDA and MARC21. \(OLAC\)](#)

[RDA/Complete examples\(bibliographic \)](#), ks. s. 28-

[lkärajat.fi](#)

[FIAF Glossary of Filmographic Terms.](#)

[AFI Catalog](#)

[AllMovie](#)

[Elonet](#)

[IMDb](#)

[Svensk Filmdatabas](#)

[Fiktiivisen aineiston sisällönkuvailu MARC 21 formaattia varten](#)

[Elokuviin sisällönkuvailu / Minna Kantanen, BTJ](#)

Kiitos!

Kysymyksiä?

erpeltonen (at) gmail.com